

KURJER WARSZAWSKI.

D. 11. Października. — Rok 1842.

№ 269.

Jutro, Ś. Maksymilian.

Wtorek.

Najjaśniejszy PAN wczoraj o w pół do IItej przed południem udał się do Sobora katedral: NN. TROJCY; Najprz: Arcybiskup Antoni otoczony licznem Duchowieństwem, w uroczystych ornatach, podał MONARSZE święte Relikwie i Wodę. Odbyły się modły. Znacomite osoby znajdowały się w tym Przybytku BOŻYM. Lud napelniał ulice, wzdając radosne okrzyki. Następnie N. PAN był w Cytadelli, tudzież w Zamku odwiedził JO. Xżnę Warszawskę. W otzaku CESARZA Jmci są: Generałowie Adju: Hrabia *Ortowi Adlerberg*. Wieczorem domy i ulice zaiśniały powtórnie krociami światła. Wiele gmachów zdobiła Cyfra CESARSKA, a w oknach iarzyły się świece. Powozy w znacznej liczbie snuły się po nlicach miasta, zdążając ku *Eazienkom Królewskim*, gdzie wiele osób przepędziło wieczór. Ale w całej długości, droga do *Eazienek z góry Ujazdowskiej* wiodąca, opasane były obustronnie gęstym rzędem kaganców. *Eazienki* zaś czarniącą przedstawiały widowie. Tym razem w iluminacji tego rozkosznego miejsca zaszło zmian wiele: nowe pomysły, nowe rozporządzenia udały się przewybornie; efekt ogólny był przepyszny, zachwycający. Po obu brzegach kanału wznosiły się postumenty, tu powiązane festonami, tam uwienieczone urnami albo koszami różnobarbne kwiaty obejmującemi. Lampjony wyznaczne oświecały podstawy; do utworzenia kwiatów użyto większych lampjonów z czystego szkła czeskiego, różnokolorowemi płynami nalanych. Lampjony te w liczbie około 10,000 równie jak i duże latarnie, których liczba przed Pałacem podwojoną została, pochodzą z czasów założenia *Eazienek* i do dawnych festynów dworskich należały. Po kłabach iaśniały pojedyncze kolorowe lampjony; w pośród gałęzi drzew niektórych porawiesiamo małe pańki także z lamp różnokolorowych utworzone. Na wyspie frontem ku pałacowi wybudowano kształtny *Kiosk* cały w różnokolorowe latarki przybrany. Statek oświetlony krążył po kanale. Na moście

zawieszono sznurkiem we dwa rzędy kolorowe światła, cała przestrzeń dalsza pozostała w cieniu, a sznurki te zdawały się iakby rzędy skłnających paciorków na piersiach hebanowych Murzynki. Xiężyć zabłyśt chwilowo wśród drzew gęstwiny, i posrebrzył wierzchołki gałęzi, dodając nie małego uroku przepysznemu obrazowi. Strefa cieniu otaczała ognisko światła w około pałacu roznieconego, w dali paliły się znowu gwiazdy, piramidy, portyk na moście Króla JANA IIIgo, a część dróg zwierzyńca, to w festony, to w słupy illuminacyjne przybraną była. Wogóle światła było do 100,000. Publiczność gościła do późna na tarasie przed mieszkaniem N. PANA, a Orkiestra wojskowa przygrywała. — Przybył zorszakiem N. PANA do Warszawy sławny Malarz *Horacy Vernet*.

Ogłoszono podpisaną przez N. PANA 2go Kwie: r. b. *Ustawę o kursach Pedagogicznych w Warszawie*, których celem jest: Przysposabianie Nauczycieli dla Szkół Obwodowych. W tych Kursach wykładane są: Nanka Religji; Pedagogika; Języki: Rosyjski, Słowiański, Polski, Łaciński i Niemiecki; Historia powsteczna i Geografja; Historia i Geografja Rosyjska; Arytmetyka i Jeometcja. — Dowiadujemy się z Paryża, że *Towarzystwo zachęty* (Société d'Encouragement), na Posiedzeniu swem d. 10go Stierp: przyznało medal złoty P. *Filipowi de Girard* (Zyrrar), Naczelnemu Inżynierowi Górnicztwa Królestwa Polski, na pamiątkę jego wynalazku mechanicznego przedzenia lon. Towarzystwo udzielając wynalazcy ten zaszczytny dowód wdzięczności jego kraju, chciało przez ten czyn uroczysty potwierdzić narodowość tego wynalazku, który na nieszczęście przez tak długi czas zaniedbany był we Francji, i dopiero od kilku lat ważność jego uznaną została w tym kraju. — Wczoraj w Redakcji Kurjera złożono na restauracją Instytutu Szpitalu Starców Sgo DUCHA i N. MARI P., od Antoniego *Kaute* zł. 42. — Wczoraj w Teatrze Rozmaitości przywołani, po

Iszym akcie *Niedorostku* JPanna *Damse*, Taż po ukończeniu i JP. *Jasiński*; po *Biednym Rybaku* JP. *Żółkowski*.

Anglja. — Hrabia *Alexy Stroganow* odpłynął z *Londynu* do *Lisbony*. — 28go z. m. Prezydent miasta *Londynu* w towarzystwie Urzędników władzy municypalnej, złożył Posłowi *Pruskiemu*, dyplom nadający prawo obywatelstwa w mieście *Londynie* N. Królowi *Pruskiemu*. — Dostojni Goście opuścili już *Windsor*. Arcy-Xzę *Fryderyk* wracając do *Londynu*, odwiedził Królową Wdowę w *Bushy*. — W *Londynie* przedają teraz misternie drukowaną w językach niemieckim i angielskimowę Króla *Pruskiego*, mianą przy położeniu kamienia węgielnego do Kościoła katedralnego w *Kolonji*, i to na dochód tegoż Kościoła. — W skutek śmierci Margrabiego *Wellasley*, 18 znakomych rodzin pogrążonych jest w żałobę. Pozostała Wdowa otrzymała pisma pocieszające od Królowej panującej, Xięcia *Alberta* i Królowej Wdowy. — Rząd ma dozwolić wyprowadzać maszyny angielskie. — Regularna żegluga parowa z *Southampton* (Sutheanta) do *Bordo*, zostanie zaniechana, z przyczyny, iż Właściciele parowego statku *Wiktorja*, który tę żeglugę odbywał, ponieśli straty.

Francja. — Xiężna *Orleańska* używa teraz w *Eu* kąpeli z ciepłej wody morskiej, co wywiera nader pomyślny wpływ na jej zdrowie. — Pisma prywatne potwierdzają wiadomość o klęsce zadanej Francuzom nad *Szelifem*. — Z *Oranu* piszą 16go z. m.: Mniemają tu powszechnie, że Jenerałowie *Lamoriciere* (*Lamorysjer*), *Bedeau* (*Bedo*) i *Arbouville* (*Arbuwil*) zdołają zagnać za swoimi siłami *Abdel-Kadera* napowrót do pustyni. — Z *Oranu* wysłano wszelkie ruchome wojska do *Maskary*. *Abdel-Kader* w sposób okropny wytepił pokolenie na południowej stronie *Tekedempt* żyjące z Francuzami w przyjaźni. Czyn ten napelniał trwogą inne pokolenia. Arabowie mniemają, że *Abdel-Kader* znajduje się znnowu na czele armji i drżą przed jego potęgą. Nawet *Beni Amer* okazują lękliwość, a ich naczelnik *Zin* oświadczył, iż nie ręczy za swoje pokolenie.

Gościńce są bezpieczne, ale w samym *Tremezenie* zaszyły oplakane wypadki; znaleziono żołnierzy zamordowanych i konie ubite w stajniach. Te występki pewno zostały popełnione przez pojedynczych fanatyków. — Ministrowie 30go z. m. odbyli naradę w Ministerstwie spraw zagranicznych; mówią, iż nadeszły ważne depecze z *Madrytu*. Rząd hiszpański obawia się rozruchów w czasie gdy Królowa dojdzie pełnoletności. — Statek *Orzeł* przybył do *Marsylii* z zachodnich brzegów *Afryki*, przesłał Ministrowi marynarki raport, podpisany przez całą ludność statku, uzalający się nad obelżywą rewizją, iakiej musiał uleść przez statek angielski.

Holandja. — Obrzęd zaślubin W. Xcia *Następcy Sasko-Wajmarskiego* odbędzie się w nowo-zbudowanej sali gotyckiej w pałacu Królewskim; w dzień zaślubin wykonaną będzie serenada dla dostojnych nowożeńców, a miasto *Haga* będzie rządzisto oświetlone.

Hiszpanja. — Odwołanie *Zurbana* ieszcze nie jest pewnem; dzienniki przytaczają o nim sprawy następujące: Nieiaki *Jair* został na jego rozkaz w nocy aresztowany i nazajutrz rano o 9tej był już rozstrzelany; oskarżono go bowiem, iż dał swoją strzelbę bandytom. W *San Juan* kazał *Zurbano* rozstrzelać więźnia, który obiadował z herztem *Felepe*. Podobnie rozstrzelono nieszczęśliwego posłańca, który udał się z listem o wykupie do rodziny ienca pojmanego przez bandytów. W *Willadran* kazał dwóm mieszkańcom wyliczyć bastonade, a cała ludność musiała znajdować się przy ekzekcji; gdy ieden z nieszczęśliwych, za otrzymaniem 300 kitoń, prosił, aby mu lepiej życie odebrano, *Zurbano* przywłókł go za włosy napowrót do miejsca kary i przycisnąwszy mu kark nogą, kazał ekzekcję dokończyć. Udając się do *Gerony*, miał powiedzieć: »Idę wytepić bandytów; iesli mieszkańcy zechcą skończyć z nimi w przeciągu dni 14tu; a iesli nie zechcą, to z iednami i drugimi skończyę.» — W *Barcelonie* skazano Prokuratora na 6ciomiesięczne więzienie, za to, iż przemówił za 4ma Oficerami obwinionemi o zabiegi republikańskie.

Niemcy. — 5go b. m. odbył się w *Berlinie* obrzęd zaślubin *Xñniczki Marji*, Córki *Xcia Wilhelma* pruskiego z Następcą tronu Bawarskim, zastąpionym przez *Xcia Pruskiego*. Obrzędu dopełnił Biskup *Ejert*. Zaraz za ukończeniem uroczystości, Generał-Adjutant Hrabia *Nostic* udał się z pierścieniem ślubnym do Następcy tronu Bawarskiego. 6go Nowo-zamężna przyjmowała dostojne Osoby, wieczorem w Teatrze dano świetne przedstawienie Opery, a po widowisku daną była wieczerza u *Xcia Pruskiego*. — 3go z. m. spłonęła pod *Hamburgiem* fabryka wyrobów chemicznych. — Rodzina *Xcia Bordeaux* (Bordo) ma przeprowadzić się z *Gorycji* do *Wenecji*. — Biskup w *Sertetz* w *Węgrzech* został obrany Arcybiskupem w *Karlowitz*. — *Xię Felix Lichnowski* przybył do *Frankfortu n. M.* — Stany Ziemi *Siedmiogrodzkiej* zostały na nieiaki czas odroczone, z przyczyny iż nie rychło ukończyły wstępne prace do wniosków przez Cesarza przedstawionych. — *Xię Brogli* przybył z *Paryża* do *Berlina*.

Serwja. — *Miczycz Wódz* wojsk *Xcia Michała*, dawny przyjaciel *Wuczycza*, a później sprzymierzony z rodziną *Obrenowicz*, zdołał zebrać kilka tysięcy stronników *Xcia Michała*, opanował *Kraguiewacz* i ruszył nawet na *Belgrad*. *Wuczycz* udał się na jego spotkanie. Mówią iż *Miczycz* popadłszy w jego ręce, został zabity. — Duchowieństwo zostało wiernem *Xciu Michałowi*.

Turcja. — W nocy 3go z. m. statek parowy *Krescent* wracając z *Smirny* do *Stambułu*, o kilka mil pod tą stolicą uderzył o statek żaglowy i zatopił go natychmiast, ani nazwisko ani liczba zatoniętych podróżnych tego statku nie są wiadome. — Flotta francuska znajduje się teraz w porcie smirańskim, tylko jeden statek został przy brzegach *Syrji*. — Flotta egipska złożona z 6ciu okrętów wojennych i 2ch fregat, odpłynęła z *Alexandriji* pod dowództwem *Saida Beia* za poprzedniem wypłaceniem jej całorocznego żołdu na rachunek zaległości za 26 miesięcy. Wice-Król ma także odbyć przejażdżkę morską. Udzielony mu tytuł Wielkiego Wezyra uważa tylko za kom-

plement, i oświadczył że gdyby miał lat 30, udałby się do *Stambułu*, ale teraz dla niego inż za późno. — *Askar Ali* były Gubernator w *Trypolis* w *Afryce* wrócił do *Stambułu*, okazywano mu wszędzie iak największe honory, pomimo, że go odwołano za jego okrutne postępowanie. — Porta odrzuciła plan przedstawiony przez Posłów europ: względem uspokojenia *Syrji*, i postanowiła umieścić w *Libanie* tureckiego Basę z dwoma podwładnymi tureckimi Podnaczelnikami.

Rozmaitości. — W *Paryżu* robią teraz próby telegrafu nocnego za pomocą światła. — Władza policyjna w *Somiur* we *Francji*, skazała na grzywny *Entreponera* obchodów żałobnych, za to że karawan w czasie jednego z pogrzebów iechał truchtem. — Pod *Breda* wykopano zwierze przedpotopowe, jeden ząbek trzonowy tego pieścidełka ma długości pół 3cia łokcia. — Nieiaki *P. Deberske* okazuje w *Kolonji*, pod tytułem *Multa in minimo* zbiór drobiazgów, w liczbie których zasługują na szczególną uwagę: Cała tualeta damska złożona z 36ciu szatczek, a zamieszczona w połowie laskowego orzechu. Klatka z kanarkiem który dziobek otwiera i piszczy, zamknięta w laskowym orzechu. W pestce migdałowej mieści się mały tartak holenderski, który za nakręceniem piłuie doskonale wiury. W skorupie od jajka zamknięty jest cały apartament doskonale umeblowany, Dama siedząca przy fortepjanie gra dwie arje: na kominku stoi posąg Cesarza *Napoleona*. Pomarańcza zawiera statek parowy z machiną, kołami, etc., który puszczonej na wodę pływa doskonale. Nadto w jajku kurzem znajduje się figurka Automat, odpowiadająca na piśmie na zadawane zapytania, figurka ta wykonywa oprócz tego na żądanie działania arytmetyczne cyfr dyktowanych, i przedstawia gościom karteczkę z rezultatem. Wszystkie te drobiazgowce przedmioty z złota, srebra, stali i kości słoniowej wyrobione, mogą być gołem okiem rozczuwane. — *Voltaire* (*Wolter*) zmuszony był dnia pewnego obiadać w małej wsi, bo zepsuło się koło od powozu. Podczas naprawy, zapyta-
nie się Gospodyni domu kogoby za najędrszego we wsi uważała? Naszego *Labego*. Gdzie mieszka?

W zamku. Co tam robi? Jest Guwernerem dzieci naszego Pana. Ile ma lat? 20. Chciej mu powiedzieć że *Wolter* prosi go na obiad. Labe przybywa. Był to sławny Autor *Marmontel*, wówczas jeszcze nieznan. *Wolter* przejrzawszy tego wiersze i prozę, dał mu plan do tragedji i przyrzekł mu pamiętać o nim. Tragedja zyskała publiczne zadowolenie, a *Wolter* dotrzymał słowa. Otóż koło zepsute powozu było pierwszą przyczyną do świetnego zawodu *Marmontela*. Dostał posady stałego Sekretarza Akademji francuz, Członka narodowego Instytutu i Rady 500. Umart dnia 30go Grudnia 1799 w podeszłym wieku. — *W Salesbury* odbyła się w tych dniach publiczna wolka na kufaki wobec 200 widzów. Jeden z walczących młody człowiek mający lat 18, poległ na placu. — *Atleta Averino* znany w Warszawie, bawi teraz Publiczność we *Lwowie*.

PRZYJECHALI DO WARSZAWY.

Wielopolski Alex: Hr: z Książa; Zamojski Jan Hr: z Podzamca; Albertow Jen: Maj: Gub: Cyw: z Lublina; Baronowa Bohlen Zona Jen: Lejt: z Berlina; Wyczechowska Marj: Zon: Rad: Stan: z Babska; Nowakowski Tom: Mecen: z Wiednia; Bromirski Onu: Dz: z Staroźrebów; Lewński Lud: Dz: z Rzeczycy; Słubiński Hip: Dz: z Jarszewicz; Bajorowski Adam: Dz: z Gub: Grodzieńskiej.

DONIESIENIA.

BLEWI BUDOWNICTWA, dostatecznie obznajmieni z obliczaniem materiałów i kosztów na wszelkie Budowle, według zasad przez Rząd wskazanych, są potrzebni do Obwodu Przasnyskiego. Chęć przeto mający przyjęcia tego obowiązku, zechcą się zgłosić do domu W. Janiszewskiego przy ulicy Królewskiej Nro 1067, na 1sze piętro.

We wsi *Pilicy* nad rzeką spławną tegoż nazwiska, o mil 7 od Warszawy, a 1/2 mili od szosa leżącej, jest do wydzierżawienia **OLEJARNIA**, mogąca wybić rocznie przeszło 3600 korcy Rzepaku. Życzący sobie wziąć w dzierżawę, zechcą się udać na miejsce, dla dowiedzenia się o warunkach.

We wsi *Pilicy*, nad Rzeką spławną tegoż nazwiska, o mil 7 od Warszawy, pół mili od szosa, a ćwierć mili od Wisły, w bliskości kilku Miał, a wśród Lasów obszernych leżącej; znajdują się **GLINY** w najlepszych gatunkach do wyrabiania **PAJANSU** i Fabrykatów w Kamieniami zwanymi. Gdyby kto chciał z korzyścią założyć taką Fabrykę, zechce po bliższe objaśnienie udać się na miejsce przez Piaseczno, Górę, Konary, Ostrołękę. Również w *Pilicy* tak i w War-

szawie pod Nrem 589 w Kancelarji Kobyłańskiego Adwokata, powziąć może informację; chcący nabyć KOLONJE na lewym brzegu Wisły o mil 3 i pół od Warszawy, a milę od Nowogrogewskie leżącej, która oprócz Intraty z pola, łąki i lasu, jeszcze gotowego dochodu przeszło złp. 800 z czynszów przynosi; a zaraz za cenę nader umiarkowaną jest do sprzedania.

Są do wydzierżawienia na lat 3 lub 6 w Mieście Gubernjalnem Lublinie, nowo wyrestaurowane **ŁAZIENKI** zimowe i letnie, oraz dwie parowe **ŁAZNI**, i w tychże 3 **POKOJE**, **SALA**, **KUCHNIA** na Traktiernię i Bilard, do tego może być dodany Szynk od frontu w Kamienicy; bliższa wiadomość pod Nr 551, przy ulicy Błogiej, u Rządcy domu, lub w Lublinie.

Ostateczne przysądzenie Dóbr Ziemskich **MICHAŁOWA** i **PALCZEWA**, w Powiecie Czerskim Gub: Mazowiec: położonych, odbędzie się w dniu 3/13 Października b. o godzinie 10 z rana na publicznej audyencji Trybun: Cywil: Gub: Mazow: Wydziału 3go. Licytacja zacznie się od summy Rubli srebr: 130,000. Vadium wynosi Rub: sr: 12,000. Sprzedaż wyryguie Patron Krysiński, w Warszawie pod Nr 2239 zamieszkały.

Dziś rano ciepła stopni 3. Wczoraj w południe 8. **TEATR WIELKI**. Dziś, na Żądanie, 89 raz *Cyrulik Sewilski*. 151 raz *Wesele w Ojcowie*. — Ogłoszone na dziś widowisko, będzie w tym tygodniu.

TEATR ROZMAITOŚCI. Jutro, 11ty raz *Pewny Jegomość*. 16 raz *Porwanie*. 68 raz *Zachód Słońca*.

GALERJA Obrazów, na Nowym-Swiecie.

Dziś Jeźdźcy *Konni Guerra*.

Dziś w Kawiarni w domu przechodnim zwanym *Restlera* przy ulicy Kraków: Przed: Nr 451, gdzie była Sala Licytacyjna, Panny *Szegeł* pierwszy raz grać będą.

Dziś w Kawiarni przy ulicy Błogiej, pod Nr 552, w domu zwanym na Rurach, Panny *Prąjs* grać będą.

Dziś w Kawiarni w domu Lilpota na rogu ulic Białkowskiej i Tiumac, JP. *Rajczak*, z kompanją grać będzie.

Dziś w Kawiarni przy ulicy Nowo-Senatorskiej pod Nr 477, w domu Boka, JP. *Danecki* z kompanją grać będzie.

Dziś w Kawiarni przy ulicy Trębackiej, na przeciw domu W. Stejnkellera, Panny *Went* grać będą.

Dziś w Kawiarni przy uli: Trębackiej, obok domu W. Stejnkellera, JP. *Wilhelm* z kompanją grać będzie.

Jutro w *Handlu Matiewskiego* przy rogu ulic *Edmurskiej* i *Sowiej*, na Śniadanie: Indyk fasze, Kapłon z serd, Pieczeń rzym; Południca z czerw: kapus; Mostek cielę; Zrazy podro; Potrawa z kaczk, Kotlety, Befszyk, etc.

Jutro w nowo urządzonej **RESTAURACJI**, przy ulicy *Przejazd* pod Lipką, JP. *Rajczak* z kompanją, pod czas Śniadania, Obiadu i Kolacji grać będzie. Wybor potraw i rychła usługa gości zadowoli. **H. Kutzner**.

Dziś dotacza się **TABELLA** 3ej kl: 60tej Loterji Klas.